

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3056/2017. (III. 20.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.IV.20.543/2016/4. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítéltábla 8 Pf.20.622/2015/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Palatics Edit, Németh és Palatics Ügyvédi Iroda, 1062 Budapest, Andrásy út 128., fszt. 1.) útján, az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének *d*) pontja, valamint az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszában kérte, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a Kúria Pfv.IV.20.543/2016/4. számú ítélete, valamint a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.622/2015/3. számú ítélete alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mivel a hivatkozott ítéletek az indítvány szerint sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, B) cikkének (1) bekezdését, valamint a VI. cikkének (2) bekezdését.
- [2] 1.1. A panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az indítványozó (aki újságíróként tevékenykedik) egy, a parlamenti munkáról szóló cikkéhez közérdekű adatok kiadását kérte az Országgyűléstől. Adatigénylésében azon személyekről kért listát, akik 2014. január 1-jén vagy azóta állandó belépésre jogosító okmánnyal rendelkeznek az Országház, az Országgyűlési Irodaház, vagy az Országgyűlés Hivatalának elhelyezésére szolgáló épületekbe – kivéve az ott dolgozó állandó munkatársakat, az országgyűlési képviselőket, illetve a minisztériumok vagy más központi államigazgatási szervek dolgozóit. Az érintett személyek tekintetében azok nevét, a belépő kiállításának időpontját, érvényességi idejét, a belépő kiadását kérelmező nevét illetve szervezetét, valamint a kiállítás jogcímét kérte megadni. Az Országgyűlés Hivatala mint az alapügy alperese, arról tájékoztatta az indítványozót, hogy az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 26. § (2) bekezdése alapján csak azon személyek nevét áll módjában kiadni, akik közfeladatot ellátó személyek, illetve ilyennek tekinthetők (azaz köztisztviselők). Az indítványozó (mint az alapügy felperese) ezt követően keresetében kérte az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszéktől, hogy kötelezze az alperest a kért adatok kiadására – mivel azok álláspontja szerint az Infotv. alapján közérdekű adatnak minősülnek. Az indítványozó az alperesi védekezés folytán módosította keresetét, és csak a 9/2013. számú házelnöki rendelkezés (a továbbiakban: házelnöki rendelkezés) 3. § (6) bekezdésében felsorolt szakértői belépők tekintetében tartotta fenn adatigénylési kérelmét.
- [3] A Fővárosi Törvényszék az indítványozó keresetének részben helyt adott, és kötelezte az alperest, hogy a 2014. január 1-jét követően, a házelnöki rendelkezés idézett bekezdése alapján kiállított szakértői belépőkre vonatkozó adatokat (a jogosult neve, a kiállítás időpontja, érvényességi ideje, a kiállítást kérelmező személy vagy szervezet neve) az indítványozó részére adja ki.
- [4] 1.2. Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság (Fővárosi Ítéltábla) az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta. A kiadási kötelezettséggel érintett időszakot 2014. január 1-jétől 2015. január 8. napjáig terjedően állapította meg – mivel a másodfokú bíróság szerint az igénylés időtartama csak az igénylés leadásának napjáig terjedhet –, a szakértői belépők által belépésre jogosított személyek nevének, valamint a belépő kiállítását kérelmező személy nevének kiadására irányuló indítványozói keresetet elutasította, az ítélet további részét pedig helyben hagyta. A másodfokú bíróság ítéletében kifejtette, hogy nem ért egyet az elsőfokú bíróság azon megállapításával, hogy a szakértői belépővel rendelkező személyek személyes adatai az Infotv. 26. § (2) bekezdése alapján közérdekből nyilvános adatok lennének. Erre a házelnöki rendelkezés alapján sem adható felhatalmazás, mivel az Infotv. 3. § 6. pontja szerint személyes adatok közérdekből történő hozzáférhetővé

tételéről kizárólag törvény rendelkezhet. A másodfokú bíróság a szakértői belépő kiállítását kezdeményező személy személyes adatai tekintetében is ugyanezen okok miatt utasította el az indítványozó keresetét.

- [5] 1.3. Az indítványozó – jogszabálysértésre hivatkozással benyújtott – felülvizsgálati kérelme alapján eljáró Kúria a másodfokú bíróság jogerős ítéletét – a felülvizsgálattal támadott rész tekintetében – hatályában fenntartotta. Az ítélet indokolásában rámutatott, hogy a közfeladatot ellátó személyek (pl. országgyűlési képviselők) közfeladatának ellátásához, valamely speciális szakértelmet igénylő kérdésben igénybe vett szakértői tevékenység önmagában nem minősül közfeladatnak. Ebből következően a szakértők nem tekinthetők az Országgyűlés feladat- és hatáskörében eljáró személynek. Így a Kúria álláspontja szerint személyes adataik megismerését a közérdekből nyilvános adatok kiadására vonatkozó jogszabályi rendelkezés nem teszi lehetővé. A Kúria azt is megállapította, hogy az Országgyűlés a szakértői belépő kiállítását kezdeményező szervezeti egységen belül, illetve annak képviselőjében eljáró személy nevének nyilvántartására nem köteles, így helybenhagyta a másodfokú bíróság e tekintetben hozott döntését is.
- [6] 1.4. Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszában arra hivatkozott, hogy a támadott ítéletek sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallását, B) cikk (1) bekezdését, valamint VI. cikkének (2) bekezdését. Az indítványozó szerint a Fővárosi Ítéletábrla tévesen értelmezte az Infotv. rendelkezéseit, amikor a szakértői belépővel rendelkező személyeket nem közfeladatot ellátó személynek minősítette, így adataikat nem tekintette közérdekből nyilvános adatnak. Az indítványozó álláspontja szerint nem lehetséges az, hogy közfeladat ellátása során, a közfeladat ellátásához szükséges speciális szakértelem igénybevétele és a speciális szakértelem szakértők által történő rendelkezésre bocsátása, tehát a szakértői tevékenység ne lenne minden kétséget kizáróan közfeladat ellátása. Az indítványozó indítványában a Fővárosi Ítéletábrla és a Kúria jogszabály-értelmezését is vitatta. Álláspontja szerint ugyanis a szakértői belépő kiadását kezdeményező személyt vagy szervezetet az Országgyűlésnek nyilván kell tartania.
- [7] Az indítványozó szerint a Fővárosi Ítéletábrla és a Kúria ítéletei ellentétesek az Alkotmánybíróságnak az információszabadsággal összefüggésben kidolgozott gyakorlatával. A közérdekű adatok és a közérdekből nyilvános adatok megismerhetetlenné tétele ugyanis akadályozza az állam demokratikus működésének biztosítását, így sérti az Alaptörvény B) cikkét és a VI. cikkének (2) bekezdését.
- [8] 2. Az Abtv. 56. § értelmében az Alkotmánybíróság az ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban eljárva dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról. A tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [9] 2.1. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [10] Az indítványozó alkotmányjogi panaszát az Abtv. 27. §-ára alapozza, amely szerint alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [11] A Kúria ítélete ellen nincs helye fellebbezésnek, az indítvány tehát e tekintetben megfelel a törvényi feltételeknek.
- [12] Az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető, mivel saját egyedi ügyével összefüggésben terjesztett elő az Abtv. 27. §-ára alapított alkotmányjogi panaszt.
- [13] A panaszos az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott határidőn belül terjesztette elő az indítványát.
- [14] 2.2. Az Abtv. 27. § a) pontja, és ezzel összhangban az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja úgy rendelkezik, hogy alkotmányjogi panasz kezdeményezésére olyan bírói döntéssel szemben nyílik lehetőség, amely Alaptörvényben biztosított jogot sért.

- [15] Az indítványozó álláspontja szerint az alkotmányjogi panaszban támadott ítéletek sértik az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásának a „népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeit méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi” fordulatát. Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallásának felhívott tétele olyan absztrakt módon megfogalmazott elv, amely az Alaptörvény rendelkezéseinek értelmezése során nyerhet jelentőséget {3089/2014. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [26]}. Önmagában nem biztosít azonban alapvető jogot, amelyre alkotmányjogi panaszt alapítani lehetne.
- [16] Az indítványozó a Kúria döntését részben az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében megfogalmazott jogállamiságból fakadó jogbiztonság elvére hivatkozással kifogásolja. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint a testület csak kivételes esetekben, így különösen a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén ismeri el az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében foglalt jogbiztonság elvét olyan Alaptörvényben biztosított jogként, amelyre alkotmányjogi panasz is alapítható {elsőként lásd: 3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14], legutóbb megerősítette: 3223/2016. (XI. 14.) AB végzés, Indokolás [17]}. Az alkotmányjogi panaszban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben – minimális terjedelemben – előadottak nem minősülnek az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának, így vélt sérelmükre alkotmányjogi panasz nem alapítható.
- [17] 2.3. Az alkotmányjogi panasznak az Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó kérelme e feltételeknek csak részben felel meg. Az indítványozó hivatkozott az Alaptörvény VI. cikk (2) bekezdésének sérelmére, azonban ezen alaptörvényi rendelkezéssel összefüggésben nem terjesztett elő a saját maga alapjogsérelmét alátámasztó, alkotmányjogilag megalapozott indokolást – tekintettel arra, hogy indítványában csak a bírósági döntések által megállapított tényállást, következtetéseket támadta. Mindezek alapján az indítványozó kérelme az indítványban megjelölt alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában nem felel meg az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* pontjában foglaltaknak. Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatot követ ugyanis a tekintetben, hogy az indokolás hiánya az ügy érdemi elbírálásának akadálya {lásd például: a 3058/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}.
- [18] 2.4. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának indokolásában elsősorban a Fővárosi Ítéletábrla és a Kúria ítéleteinek következtetéseivel nem értett egyet. Álláspontja szerint ugyanis a bíróságok tévesen értelmezték az Infotv. és házelnöki rendelkezés egyes részeit.
- [19] Ezzel összefüggésben fontos kiemelni, hogy a bírói döntéssel szemben benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető hagyományos értelemben vett jogorvoslatnak. Az Alkotmánybíróság ugyanis az alkotmányjogi panasz intézményén keresztül is kizárólag az Alaptörvényt és az abban elismert jogokat oltalmazhatja {erről lásd elsőként: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [13]; legutóbb megerősítette: 3246/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [19]}. Az Alkotmánybíróság ennek megfelelően a bírói döntések felülvizsgálata során az Alaptörvényben és az elfogadott nemzetközi emberi jogi egyezményekben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja {erről lásd például: 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55]}. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, illetve a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4], legutóbb megerősítette: 3117/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]}.
- [20] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Infotv. és házelnöki rendelkezés – fővárosi ítéletábrlai és kúriai – értelmezését vonja kétségbe. Az Alkotmánybíróság előbbieken felidézett következetes álláspontja értelmében az ítélkező bíróság jogértelmezési szabadságához tartozik, hogy saját maga dönthessen a tényállás megállapításáról és jogi álláspontját szabadon alakíthassa ki. Az ügyben eljáró bíróság által elfogadott jogértelmezés ilyen felülvizsgálatától pedig az Alkotmánybíróság mindaddig tartózkodik, amíg a jogértelmezés pontosan körülírt, Alaptörvényben védelt jogot nem sért {lásd például: 8/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [55]; legutóbbról lásd: 3250/2016. (XI. 28.) AB végzés, Indokolás [16]}.

- [21] 3. A fentiekre tekintettel az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. március 14.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1878/2016.

